

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
BIURO RADY DYSCIPLINY
NAUKI MEDYCZNEJ

wpl. data 22-04-2020

L. dz. RN-DM/ 520/2020

VIDI,
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCIPLINY NAUKI MEDYCZNEJ
przewodniczący
prof. dr hab. Grzegorz Mazur

UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU
**Katedra i Klinika Hipertensjologii, Angiologii
i Chorób Wewnętrznych**
Kierownik: Prof. dr hab. Andrzej Tykarski

ul. Długa 1/2
61-848 Poznań

Telefon: 0-61-854-90-90
Fax: 0-61-854-90-90
E-mail: tykarski@o2.pl

Poznań, 9 kwietnia 2020 r.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO
w postępowaniu habilitacyjnym
dr.med. Heleny Martynowicz
z KLINIKI CHORÓB WEWNĘTRZNYCH, ZAWODOWYCH,
NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO I ONKOLOGII KLINICZNEJ
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Dr n.med. Helena Martynowicz uzyskała w 1998 roku dyplom lekarza z wyróżnieniem na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Trzy lata po studiach podjęła Studia Doktoranckie w Klinice Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego Akademii Medycznej we Wrocławiu, gdzie w 2004 roku uzyskała tytuł doktora nauk medycznych na podstawie pracy „Ocena funkcji śródbłonna u szczurów zatrutowanych kadmem”, której promotorem była prof. dr hab. Anna Skoczyńska. Następnie podjęła pracę w tejże Klinice, najpierw jako asystent, a od 2008 roku na etacie adiunkta.

Jednocześnie w 2006 roku uzyskała stopień specjalisty z chorób wewnętrznych, a trzy lata później specjalizację z hipertensjologii. Jednocześnie pracuje jako wykładowca na Politechnice Wrocławskiej, na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki.

OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

Ze swojego dorobku naukowego, zgodnie z zasadami ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.), dr Martynowicz wybrała 5 prac o łącznym IF = 16.985, które wskazała jako osiągnięcie naukowe, dotyczące zagadnienia „Patomechanizmy nadciśnienia tętniczego ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń snu”. Tematyka prac obejmuje badania nad Nocną zmiennością ciśnienia tętniczego u pacjentów z zespołem obturacyjnego bezdechu podczas snu, wpływ nadciśnienia tętniczego na senność dzienną w obturacyjnym bezdechu podczas snu, ocena nasilenia bruksizmu podczas snu w nadciśnieniu tętniczym oraz jego współwystępowanie z seksomnią i innymi zaburzeniami podczas snu.

Jedynym istotnym zastrzeżeniem jest umieszczenie w zestawieniu osiągnięcia naukowego pracy *Helena Martynowicz, Dorian Nowacki, Grzegorz Mazur, Tadeusz Trziszka, Andrzej Szuba.: The phospholipid fraction obtained from egg yolk reduces blood pressure increase induced by acute stress in spontaneously hypertensive rats. Adv.Clin.Exp.Med. 2018 Vol.27 no.12; s.1745-1749*, skądinąd wartościowej, która jednak nie pasuje tematycznie do pozostałych prac. Natomiast z powodzeniem można by zaliczyć do osiągnięcia naukowego trzy inne prace habilitantki dotyczące zagadnień obturacyjnego bezdechu sennego i występowania bruksizmu, które ukazały się w periodyku *Magazyn Stomatologiczny*.

Tym niemniej cztery pierwsze przedstawione prace spełniają kryteria osiągnięcia naukowego do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w rozumieniu przytoczonej wyżej ustawy. Autorzy tych prac, w których dr Helena Martynowicz jest zawsze pierwszym autorem wykazali, że zmienność skurczowego, rozkurczowego i średniego ciśnienia krwi jest większa u

pacjentów z bezdechem obturacyjnym podczas snu w stopniu ciężkim w porównaniu z bezdechem obturacyjnym w stopniu łagodnym i umiarkowanym, w związku z czym pacjenci z obturacyjnym bezdechem w stopniu ciężkim wymagają wnikliwej oceny ryzyka sercowo- naczyniowego i rozważenia 24-godzinnego monitoringu ciśnienia tętniczego. Ponadto u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym występuje obniżona efektywność snu, podwyższony wskaźnik zdarzeń oddechowych (AHI), wskaźnik desaturacji (ODI), oraz obniżona saturacja krwi tętniczej tlenem (SatO₂) w porównaniu z osobami normotensyjnymi, a poziom senności obniża się wraz z wiekiem. Ten efekt nie występuje u osób normotensyjnych. Z kolei u pacjentów z bezdechem obturacyjnym podczas snu w stopniu umiarkowanym i ciężkim poziom senności jest niższy u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym w porównaniu z osobami normotensyjnymi. Wykazali również, że wiek, wyższy wskaźnik zdarzeń oddechowych (AHI), hipoksemia nocna oraz wyższy procent snu REM mierzony jako procent całkowitego czasu snu, stanowią niezależne czynniki ryzyka nadmiernej senności dziennej.

Badania dotyczące bruksizmu wykazały, że u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym to zaburzenie stomatologiczne występuje podczas snu z większą intensywnością w porównaniu z osobami normotensyjnymi. Nie tylko nadciśnienie tętnicze, ale i otyłość oraz hipoksemia w czasie snu stanowią nowe czynniki ryzyka bruksizmu w czasie snu. W związku z tym pacjenci z nadciśnieniem tętniczym, jak również otyli i z nocną hipoksemią, wymagają szczególnie opieki stomatologicznej pod kątem oceny występowania bruksizmu i jego powikłań.

U pacjentów z zaburzeniami snu, w tym u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym i zaburzeniami snu, należy zwrócić uwagę na fakt częstego współwystępowania różnych zaburzeń snu. Jednym z nich, stosunkowo mało poznanych jest seksomnia jest zbyt mało poznanych zaburzeniem snu, które może współistnieć

z nadciśnieniem tętniczym oraz innymi zaburzeniami snu takimi jak obturacyjny bezdech podczas snu oraz bruksizm podczas snu.

Badane zaburzenia występujące podczas snu u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym mają duże znaczenia praktyczne i mogą pociągać za sobą szereg zmian w procesie diagnostycznym i leczniczym pacjentów z nadciśnieniem tętniczym. Uzyskane wyniki wskazują na celowość uwzględnienia współwystępowania schorzeń snu u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym, ze szczególnym uwzględnieniem bruksizmu podczas snu, jak również parasomni, w tym seksomni. W szczególności konieczne wydaje się zwiększenie nacisku na właściwą opiekę stomatologiczną u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym, ze względu na wyższe ryzyko cięższych postaci brukizmu podczas snu.

OCENA POZOSTAŁEGO DOROBKU NAUKOWEGO

Dorobek naukowy dr Heleny Martynowicz obejmuje 38 publikacji, w tym 19 prac oryginalnych, w czasopismach posiadających Impact Factor /**IF- 15.439**/. Dorobek uzupełnia 31 komunikatów zjazdowych. Liczba cytowań wg bazy Web of Science wynosi 128, a index Hirsha – 8. Dorobek ten jest zrównoważony przed i po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, co świadczy o stabilnej aktywności naukowej habilitantki.

Publikacje autorstwa dr Heleny Martynowicz, które nie weszły w skład ocenianego wcześniej cyklu również prezentują dobry poziom naukowy. Wiele z nich zostało opublikowane w prestiżowych czasopismach medycznych posiadających niezły Impact Factor. Ich tematyka obejmuje zagadnienia toksycznego działania metali ciężkich ze szczególnym uwzględnieniem układu sercowo- naczyniowego, mechanizmy patogenetyczne miażdżycy i rola stresu oksydacyjnego oraz badania z zakresu epidemiologii i żywienia w nadciśnieniu tętniczym.

Zwraca uwagę liczna współpraca naukowa dr Martynowicz, zarówno z ośrodkami polskimi, jak i zagranicznymi, udział w krajowych i zagranicznych projektach badawczych oraz współautorstwo 4. patentów. W roku 2018 otrzymała Nagrodę Indywidualną I stopnia JM Rektora UM we Wrocławiu za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej za rok 2017.

Podsumowując pragnę stwierdzić, że przedstawione prace stanowiące podstawę do otwarcia przewodu habilitacyjnego są wartościowymi pozycjami o dużym znaczeniu poznawczym, stanowią spójną całość tematyczną, zawierają istotne elementy nowości naukowej, są jednocześnie przydatne w praktyce klinicznej i stanowią znaczny wkład autora w rozwój hipertensjologii, a szczególnie aspektów genetycznych nadciśnienia tętniczego i choroby niedokrwiennej serca. Spełniają zatem kryteria stawiane osiągnięciom na stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych.

Na podkreślenie zasługuje dorobek naukowy dr Heleny Martynowicz (IF-32.424, liczba cytowań 128, index Hirsha - 8). Całokształt działalności naukowej dowodzi, że opanowała ona złożoną metodykę warsztatu badawczego i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia działalności badawczej.

Po zapoznaniu się z dotychczasowym dorobkiem naukowym dr Heleny Martynowicz zwracam się z pełnym przekonaniem do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z wnioskiem o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego .

Z poważaniem,

Kierownik Katedry i Kliniki Hipertensjologii,
Angiologii i Chorób Wewnętrznych

Prof. dr hab. med. Andrzej Tykarski